

การประเมินเชิงระบบโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง)
Systematic Approaches to Sustainable Development through the
“FARM TO TABLE” A Strategic Evaluation Based on the Sufficiency
Economy Philosophy at Ban Ladkasang Municipal School II

อรัทัย คงเจริญ¹
Orathai Kongcharoen¹

Receive: 16 กรกฎาคม 2568 Revised: 3 ตุลาคม 2568 Accepted: 8 ตุลาคม 2568

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ประเมินบริบทของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) 2. ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) 3. ประเมินกระบวนการของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) และ 4. ประเมินผลผลิตของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ประชากรที่ใช้ในการประเมิน ปีการศึกษา 2567 รวมจำนวน 595 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ประกอบด้วยแบบประเมิน แบบบันทึกและแบบสอบถามความพึงพอใจ เครื่องมือทุกฉบับมีค่าความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.80 และ 1.00 การวิเคราะห์ข้อมูลผล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการ ทั้ง 4 ด้าน คือ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ (ทักษะอาชีพ ความพึงพอใจของครู ความพึงพอใจของคณะกรรมการศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ความยั่งยืน และการถ่ายทอดความรู้) อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และการประเมินสมรรถนะของนักเรียน ปีการศึกษา 2567 สูงกว่าปีการศึกษา 2566

คำสำคัญ: การประเมิน, โครงการ, โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง)

¹ รองผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง); Deputy Director of Ban Ladkasang Municipal School II, Thailand; e-mail: orathai.kongcharoen@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1. to evaluate the context of the project to establish a Sufficiency Economy Learning Center “FARM TO TABLE”, a comprehensive sustainability strategy, Municipal School 2 (Ban Lat Kasang) 2. to evaluate the preliminary factors of the project to establish a Sufficiency Economy Learning Center “FARM TO TABLE”, a comprehensive sustainability strategy, Municipal School 2 (Ban Lat Kasang) 3 to evaluate the process of the project to establish a Sufficiency Economy Learning Center “FARM TO TABLE”, a comprehensive sustainability strategy, Municipal School 2 (Ban Lat Kasang) and 4 to evaluate the output of the project to establish a Sufficiency Economy Learning Center “FARM TO TABLE”, a comprehensive sustainability strategy, Municipal School 2 (Ban Lat Kasang) The population used for the evaluation in the 2024 academic year, a total of 595 people. The tools used for data collection included assessment forms, recording forms, and satisfaction questionnaires. All instruments have content validity: IOC 0.80 - 1.00. Data analysis of the results was done by calculating the mean and standard deviation. The results of the project evaluation in all 4 aspects, namely, context, input factors, process and output of the project (vocational skills, teacher satisfaction, board of school directors satisfaction, Parent-student satisfaction, sustainability, and knowledge transfer) were at the highest level, and the results of the Basic Education National Test (O-NET), the results of the evaluation of student desirable characteristics, and the evaluation of student competencies in the 2024 academic year were higher than in the 2023 academic year.

KEYWORDS: Evaluation, Project, Municipal School 2 (Ban Lat Kasang)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกกำลังก้าวเข้าสู่ยุค 5.0 ซึ่งความท้าทายสำคัญทางการศึกษาคือการเตรียมนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ (Trilling & Fadel, 2009; UNESCO, 2015) แนวคิดนี้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2542)

นอกจากนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ยังเน้นว่าการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน รัฐต้องจัดให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาศักยภาพ คุณลักษณะ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 รวมถึงเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงของประเทศท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง (สำนักงาน

เลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สารสำคัญเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องมุ่งเน้นทั้งการสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อความยั่งยืนในระดับบุคคลและสังคม

ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) สังกัดเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว จึงได้จัดทำโครงการ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะตรงตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (King Bhumibol Adulyadej, 1999; ภาณุมาศ หมอสินธ์ และคณะ, 2564) โครงการนี้ยังบูรณาการทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะอาชีพ และเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของชุมชน สอดคล้องกับแนวทางของสำนักบริหารงานความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา ที่สนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อความยั่งยืน ผู้วิจัยจึงดำเนินการประเมินผลโครงการเพื่อทราบถึงความสำเร็จ ปัญหา และแนวทางพัฒนาต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง)
2. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง)
3. เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง)
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ในปีการศึกษา 2567 รวม จำนวน 595 คน ประกอบด้วย 1) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) จำนวน 1 คน 2) ครูผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) จำนวน 2 คน 3) ครูผู้สอนในโรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) จำนวน 20 คน 4) นักเรียนในโรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) จำนวน 286 คน และ 5) ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) จำนวน 286 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ประกอบด้วย

1. แบบประเมินบริบทของโครงการ	มีจำนวน 15 ข้อรายการ
2. แบบประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ	มีจำนวน 10 ข้อรายการ
3. แบบประเมินกระบวนการของโครงการ	มีจำนวน 15 ข้อรายการ

4. แบบบันทึกผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) และแบบบันทึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และสมรรถนะของนักเรียน

5. แบบประเมินผลผลิตของโครงการ มีจำนวน 15 ข้อรายการ

6. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินโครงการ มีจำนวน 10 ข้อรายการ

แบบสอบถามทุกฉบับมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80–1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (Rovinelli & Hambleton, 1977) หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าระหว่าง 0.80–0.95 แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นในระดับสูง เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิจัย (Best & Kahn, 2006; Tavakol & Dennick, 2011)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดประชุมรองผู้อำนวยการ ครูผู้สอน นักเรียน ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินโครงการ ในวันที่ 30 เดือน กันยายน พ.ศ. 2567

2. แจกแบบประเมินที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับผู้ปกครองโดยให้นักเรียนนำกลับไปให้ผู้ปกครองประเมินและนำส่งในวันที่ 9 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2567

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ประเมินวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยของประชากร ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประชากร และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

เกณฑ์ในการแปลความหมายบริบท ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง อยู่ในระดับเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง อยู่ในระดับเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง อยู่ในระดับเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายความพึงพอใจ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\mu \geq 3.51$, $\sigma < 1$) แสดงว่า ผ่านการประเมิน

สรุปผลการวิจัย

ผลการประเมินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความคิดเห็น และผลการประเมินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” (N=595) กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง)

ที่	รายการประเมิน	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านบริบท	4.57	0.20	มากที่สุด
2	ด้านปัจจัยนำเข้า	4.61	0.25	มากที่สุด
3	ด้านกระบวนการ	4.60	0.19	มากที่สุด
4	ด้านผลผลิตโครงการ			
	4.1 ผลกระทบ	4.62	0.22	มากที่สุด
	4.2 ประสิทธิภาพ	4.61	0.21	มากที่สุด
	4.3 ความยั่งยืน	4.60	0.20	มากที่สุด
	4.4 การถ่ายทอดความรู้	4.60	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ด้านที่ 1 บริบท ด้านที่ 2 ปัจจัยนำเข้า ด้านที่ 3 กระบวนการ ด้านที่ 4 ผลผลิตของโครงการ ประกอบด้วย 4.1 ผลกระทบ 4.2 ประสิทธิภาพ 4.3 ความยั่งยืน และ 4.4 การถ่ายทอดความรู้ ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับ มากที่สุด สรุปผลการประเมินของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) โดยภาพรวมทุกด้านและรายการทุกรายการผ่านเกณฑ์การประเมิน

การอภิปรายผล

1. จากผลการประเมินด้านบริบทของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) เป็นนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นในการจัดทำโครงการครั้งนี้ โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ได้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ ประชุมหารือ วิเคราะห์สภาพโครงสร้างข้อมูลพื้นฐานเชิงพื้นที่ สภาพบริบท สังคม ชุมชน คณะทำงานนำสารสนเทศที่ได้มาพิจารณาพร้อมกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการที่ชัดเจน จึงส่งผลให้วัตถุประสงค์ของ

โครงการมีความชัดเจน สอดคล้องกับ เรวัตร์ แก้วทองมูล (2564) ที่กล่าวว่า การดำเนินงานตามโครงการนี้ ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการ ได้ศึกษาข้อมูลความต้องการ ก่อนจัดทำโครงการและกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ นอกจากนี้ ผลการประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรนอกเหนือจากนั้นในเขตพื้นที่บริการมีแหล่งน้ำและส่งผลต่อการเกษตรกรรมได้แก่ อ่างเก็บน้ำตามโครงการในพระราชดำริฯ สามารถใช้เป็นแหล่งเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงหน้าแล้ง และเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์ (2556) ที่กล่าวว่า การดำเนินโครงการ ต้องมีการกำหนดขอบเขต วิเคราะห์ความต้องการ จำแนกความเกี่ยวข้องระหว่างคุณสมบัติ โอกาส ทุนอุดหนุนจัดเตรียมเป็นข้อมูลพื้นฐานนำไปกำหนดเป้าหมาย และสอดคล้องกับสำนักบริหารงานความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา (สวว.). (2563) ที่กำหนดแนวคิดของหลักสูตร STI โดยมุ่งเน้นการออกแบบกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการองค์ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และวิทยาการคำนวณ กับการทำเกษตรแบบประณีตในโรงเรียน

2. จากผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีความพร้อมในด้าน บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการ และมีระยะเวลาที่เหมาะสม รวมถึงได้มีการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานโครงการ นอกจากนี้ผู้ดำเนินโครงการยังได้มีการประชุมหารือกับคณะ กรรมการดำเนินโครงการร่วมกันตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของการนำทรัพยากรในการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ อีกทั้งโรงเรียนได้จัดบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโดยมีการวางแผนความรับผิดชอบในแต่ละด้านให้ตรงตามความถนัดและความสามารถเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงส่งผลให้ผลการดำเนินงานด้านปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวสอดคล้องกับ พิสนุ พองศรี (2553) ที่กล่าวว่า การประเมินก่อนดำเนินโครงการมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากช่วยให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอในการตัดสินใจวางแผนและจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการ (พิสนุ พองศรี, 2553) แนวคิดนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการประเมินแบบ CIPP Model ของ Stufflebeam ซึ่งเน้นการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าเพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (Stufflebeam & Shinkfield, 2007) อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ที่มุ่งเน้นการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐานในการวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาอย่างคุ้มค่า (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

3. จากผลการประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานโครงการได้มีการวางแผนการเตรียมการจัดกิจกรรมของโครงการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล วางแผนการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินโครงการ และมีกระบวนการ

ดำเนินงานของโครงการอย่างเป็นระบบโดยนำข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการมาใช้ประกอบการตัดสินใจปรับปรุงกิจกรรมเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อีกทั้งมีแต่งตั้งคำสั่งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการประชุมคณะทำงาน มีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน มีการปฏิบัติตามกิจกรรมตามแผนที่กำหนด จึงส่งผลให้การปฏิบัติด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวสอดคล้องกับ อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2556) ที่กล่าวว่า ระหว่างดำเนินโครงการที่ผ่านพ้นช่วงแรกไปแล้ว ถ้ามีการประเมินผลการดำเนินโครงการแล้วนำผลมาทบทวนแผนและปรับแผนให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานก็จะทำให้โครงการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และยังสอดคล้องกับ อนันต์ นามทองตัน (2557) ที่กล่าวว่า การประเมินระหว่างดำเนินงาน เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าของโครงการ ว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือพัฒนาส่วนใดให้เกิดความเหมาะสม มีประสิทธิภาพเพียงใด ก่อนที่จะดำเนินการ

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ประกอบด้วย

4.1 ด้านผลกระทบของโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) พบว่า ผลการดำเนินโครงการ “FARM TO TABLE” พบว่าผลการทดสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของนักเรียนในปีการศึกษา 2567 สูงขึ้น แสดงให้เห็นถึงผลกระทบเชิงบวกต่อการพัฒนาผู้เรียน ผู้วิจัยอธิบายว่า การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการเรียนรู้เชิงปฏิบัติช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Ausubel, 1968) และพัฒนาผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (Kolb, 1984) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะและคุณลักษณะของผู้เรียนให้พร้อมสำหรับศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

4.2 ด้านประสิทธิผลของการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ประกอบด้วย

1) ด้านทักษะอาชีพในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อันเป็นผลมาจากการที่โครงการ “FARM TO TABLE” มุ่งเน้นการออกแบบกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง คิดวางแผน วิเคราะห์ปัญหา และทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ของ Kolb (1984) ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำและการสะท้อนคิด อีกทั้งยังสัมพันธ์กับแนวคิด การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม (Social Constructivism) ของ Vygotsky (1978) ที่มองว่าทักษะและความรู้จะพัฒนาได้ดีผ่านการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม นอกจากนี้ยังเชื่อมโยงกับ การจัดการศึกษาเชิงสมรรถนะ (Competency-Based Education: CBE) ที่เน้นการพัฒนาความสามารถเชิงปฏิบัติที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงและอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ (OECD, 2019) จึงทำให้ทักษะอาชีพของนักเรียนพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด

2) ความพึงพอใจ ของครู คณะกรรมการสถานศึกษา และของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความ

ยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนได้มีการสร้างความเข้าใจให้กับครู นักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับโครงการ โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สร้างความเข้าใจการดำเนินโครงการร่วมกัน และการมีส่วนร่วมในการวัดประเมินผลหลักเสร็จสิ้นการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการในแต่ละระยะ ซึ่งสอดคล้องกับ อิดารัตน์ สนธิทิพย์ (2564) ได้กล่าวว่า ระดับของความรู้สึกของบุคคลที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นผลจากการได้รับประสบการณ์ที่ดีหรือไม่ดี ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมในระยะยาว จึงส่งผลให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ระดับมากที่สุด

4.3 ด้านความยั่งยืนของการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากโครงการ “FARM TO TABLE” มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและชุมชน ทำให้นักเรียนเกิดทักษะที่สามารถนำความรู้ไปใช้จริงและต่อยอดเป็นอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ ทั้งนี้สอดคล้องกับ แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ของ UNESCO (2017) ที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่เน้นความพอประมาณ มีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกัน (King Bhumibol Adulyadej, 1999) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Theory) ของ Becker (1993) ที่ชี้ว่าการลงทุนทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะจะนำไปสู่ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความเข้มแข็งของสังคม ดังนั้น การมีระบบติดตามและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจึงทำให้โครงการบรรลุผลด้านความยั่งยืนในระดับสูงสุด

4.4 ด้านการถ่ายทอดความรู้ของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากโรงเรียนมีแผนการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการเผยแพร่และขยายผลผ่านศูนย์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน และเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งใช้การประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มการเข้าถึงและการมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับ มาเรียม นิลพันธุ์ (2553) ที่กล่าวว่าการดำเนินโครงการต้องก่อให้เกิดผลประโยชน์ตามเป้าหมาย ครอบคลุมผู้รับประโยชน์ และสามารถถ่ายทอดความสำเร็จให้ดำเนินต่อเนื่องได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังเชื่อมโยงกับแนวคิด การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ของ Nonaka และ Takeuchi (1995) ที่เน้นการสร้างและถ่ายโอนความรู้ให้เกิดคุณค่ากับองค์กรและสังคม และ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของ Bandura (1977) ที่อธิบายว่าความรู้และพฤติกรรมสามารถถ่ายทอดและพัฒนาได้ผ่านการสังเกตและการเลียนแบบต้นแบบที่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ประสบความสำเร็จในการดำเนินเป็นโครงการและ โครงการนี้เป็นโครงการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงควรมีการขยายผลให้กับสถานศึกษาอื่นที่มีความต้องการโครงการดังกล่าว

1.2 ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ในช่องทางที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อยอดการวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพติดตามการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง “FARM TO TABLE” กลยุทธ์แห่งความยั่งยืนแบบครบวงจร โรงเรียนเทศบาล 2 (บ้านลัดกะสัง)

เอกสารอ้างอิง

- ธิดารัตน์ สนิธิทิม. (2564). การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีต่อสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านแอปพลิเคชัน. *วารสารวิชาการ T-VET Journal สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3*, 5(10), 285–302.
- ปวันนพัสตร์ ศรีทรงเมือง, ชาญณรงค์ ศรีทรงเมือง, สุธนา บุชบก, และชุติกานต์ หอมทรัพย์. (2563). การพัฒนารูปแบบระบบควบคุมฟาร์มอัจฉริยะในโรงเรือนปลูกพืช โดยใช้คอมพิวเตอร์แบบฝัง. *Journal of Applied Research on Science and Technology*, 20(1), 21–29.
- พัชรินทร์ บัวเย็น และชัยวิทย์ ธีระวงษ์พงศ์. (2562). การศึกษาแนวทางของเทคโนโลยีฟาร์มอัจฉริยะเพื่อรองรับการขับเคลื่อนแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สู่ประเทศไทย 4.0 กรณีศึกษาสวนผลไม้วังสวนบ้านแก้ว [รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี].
- ภานุมาศ หมอสินธ์, พรทิพย์ ครามจันทิก, อธิฤทธิ์ สีสาดุขภูเลิศ, เกษม ศุภสิทธิ์ และอินทรา มุงเมือง. (2564). พระราชบัญญัติการศึกษา: ความสำคัญต่อการจัดการเรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 7(3), 74–86.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). การประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงระบบโดยใช้รูปแบบ CIPP Model: คู่มือการประเมินหลักสูตรระดับบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุพิน รอดประพันธ์. (2561). การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร.
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2556). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา = Qualitative research in education* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรวัตร แก้วทองมูล. (2564). การประเมินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า. *วารสารวิชาการ T-VET Journal สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3*, 5(10), 138-153.

- สนุ พงศรี. (2553). *วิจัยทางการศึกษา*. ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักบริหารงานความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา (สว.). (2563). *การจัดทำโครงการ Science Technology Innovation (STI) : Smart Intensive Farming*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.).
- อนันต์ นามทองตัน. (2557). *การประเมินโครงการทางการศึกษา : ปฏิบัติจริง*. สหมิตร.
- อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์. (2556). *ประเมินผลการดำเนินงานโครงการการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554-2556)*. สำนักบริหารวิชาการ.
- อุทัย อันพิมพ์. (2554). *การจัดการความรู้เพื่อการทำเกษตรประณีตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง [ดัชนีนิพนธ์ปริญญาเอกที่ไม่มีการตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- Ausubel, D. P. (1968). *Educational psychology: A cognitive view*. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Becker, G. S. (1993). *Human capital: A theoretical and empirical analysis, with special reference to education* (3rd ed.). Chicago: University of Chicago Press.
- King Bhumibol Adulyadej. (1999). *Philosophy of sufficiency economy*. Bangkok: Office of the Royal Development Projects Board.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Nonaka, I., & Takeuchi, H. (1995). *The knowledge-creating company: How Japanese companies create the dynamics of innovation*. New York: Oxford University Press.
- OECD. (2019). *OECD learning compass 2030: A series of concept notes*. OECD Publishing.
- Stufflebeam, D. L., & Shinkfield, A. J. (2007). *Evaluation theory, models, and applications*. John Wiley & Sons, Inc.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- UNESCO. (2015). *Rethinking education: Towards a global common good?* Paris: UNESCO Publishing.
- UNESCO. (2017). *Education for sustainable development goals: Learning objectives*. Paris: UNESCO.